

Κείμενο

- Τι είναι «ρατσιστής»;

- Ρατσιστής είναι αυτός που, με το πρόσχημα ότι δεν έχει το ίδιο χρώμα δέρματος ούτε την ίδια γλώσσα ούτε τον ίδιο τρόπο να γιορτάζει με κάποιον άλλο, πιστεύει ότι είναι καλύτερος, ας πούμε ανώτερος, απ' αυτόν που είναι διαφορετικός από τον ίδιο. Επιμένει να πιστεύει ότι υπάρχουν πολλές φυλές και λέει στον εαυτό του: «Η δική μου φυλή είναι ωραία και ευγενική. Οι άλλες είναι άσχημες και κτηνώδεις».

- Δεν υπάρχει μια φυλή που να είναι καλύτερη;

- Όχι. Ορισμένοι ιστορικοί, το 18ο και το 19ο αιώνα, προσπάθησαν να αποδείξουν ότι υπάρχει η λευκή φυλή, που είναι δήθεν καλύτερη στο σωματικό και στο διανοητικό επίπεδο απ' ό,τι η υποτιθέμενη μαύρη φυλή. Εκείνη την εποχή, πίστευαν ότι η ανθρωπότητα χωριζόταν σε πολλές φυλές. Ένας ιστορικός (ο Ερνέστ Ρενάν, 1823-1892) προσδιόρισε μάλιστα και τις ανθρωπίνες ομάδες που ανήκαν στην «κατώτερη φυλή»: ήταν οι μαύροι της Αφρικής, οι αυτόχθονες της Αυστραλίας και οι Ινδιάνοι της Αμερικής. Γι' αυτόν, «ο μαύρος είναι σε σχέση με τον άνθρωπο αυτό που είναι ο γάιδαρος σε σχέση με το άλογο», δηλαδή «ένας άνθρωπος που του λείπει η νοημοσύνη και η ομορφιά»! Όμως, όπως είπε ένας καθηγητής της ιατρικής ειδικός στο αίμα, «οι καθαρές φυλές, στο ζωικό βασίλειο, δεν μπορούν να υπάρξουν παρά μόνο σε πειραματική κατάσταση, στο εργαστήριο, όπως συμβαίνει με τα ποντίκια για παράδειγμα». Προσθέτει ότι «ανάμεσα σ' έναν Κινέζο, σ' έναν κάτοικο του Μάλι και σ' ένα Γάλλο υπάρχουν περισσότερες κοινωνικοπολιτιστικές παρά γενετικές διαφορές».

(Tahar Ben Jelloun, *Ο ρατσισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου*, εκδ. «Νέα Σύνορα»-Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1998, σ. 35-36).

Δραστηριότητες

1. Να χαρακτηρίσεις με την ένδειξη **Σωστό-Λάθος** τις προτάσεις που ακολουθούν, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο :
 - I. Ο ρατσιστής, όταν έρχεται σε επαφή με κάποιον διαφορετικό από αυτόν, πιστεύει ότι ο άλλος είναι κατώτερός του και πρέπει να του μοιάσει με κάθε τρόπο.
 - II. Η λευκή φυλή δεν είναι ανώτερη από τις άλλες και ούτε υπάρχουν για αυτό επιστημονικές αποδείξεις.
 - III. Οι διαφορές μεταξύ των ανθρώπων είναι κατά βάση βιολογικές, όπως άλλωστε συμβαίνει και στις πειραματικές καταστάσεις στο εργαστήριο.
 - IV. Ο Ερνέστ Ρενάν είναι ο ιστορικός που απέδειξε ότι οι ανθρωπίνες φυλές δεν έχουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ τους .
2. Να μετατρέψεις από ευθύ σε πλάγιο λόγο το απόσπασμα του κειμένου «Επιμένει... άσχημες και κτηνώδεις”»

Ενδεικτικές απαντήσεις

1.

- i. Σωστό
- ii. Σωστό
- iii. Λάθος
- iv. Λάθος

2. Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι ρατσιστής είναι αυτός που, με το πρόσχημα ότι δεν έχει το ίδιο χρώμα δέρματος ούτε την ίδια γλώσσα ούτε τον ίδιο τρόπο να γιορτάζει με κάποιον άλλο, πιστεύει ότι είναι καλύτερος ... και λέει στον εαυτό του ότι η δική του φυλή είναι ωραία και ευγενική και ότι οι άλλες είναι άσχημες και κτηνώδεις».